

ničar Janez Kokol, ki je spretno vodil viničarski tabor. O viničarskem vprašanju in njega rešitev je govoril urednik Zebot iz Maribora. K besedi so se po vrsti oglašali viničari iz vseh krajev. Prišli smo do zaključka, da je na vsak način potrebno, da se viničarji z gospodarji vinogradov sporazumejo glede izboljšanja položaja viničarjev. Tudi navzoči vinogradniki so odobrvali program Zveze viničarjev. Sklenilo se je pozvati vlado, da nujno stori potrebne korake, da se pomaga predvsem onim ubogim viničarskim rodbinam, ki so v bedi in kateri imajo gospodarje, kateri jim ne marajo z izboljšanjem prejemkov prisrsko pomagati. Viničarji sami so povdarjali, da so krvososi viničarjev predvsem Nemci in gospoda po mestih, verižniki, vojni dobičkarji in taki ljudje. Odobraval se je sklep viničarske paritetne komisije, da naj se ureditev plače določi po okrajih in

ne za cel Slov. Stajar enotno, ker so razmere n. pr. v Halozah za viničarje čisto drugačne kot v Slov. goricah ali v ljutomerskem okrožju. Posebno so zastopniki — govorniki viničarjev povdarjali, naj Zveza viničarjev vse potrebno ukrene, da dobijo uboge viničarske družine še pred zimo po ceni obleko in obuvalo. Zveza viničarjev je poslala te dni tozadevno vlogo na vlado. Sklenilo se je, da se naj vršijo vsako nedeljo shodi viničarjev po vseh župnijah v Halozah. Prihodnje nedeljo, dne 20. junija bo tak shod po rani maši v Zavrču, dne 27. junija po rani maši v Leskovcu in isti dan popoldne pri Sv. Trojici. Za župnijo Sv. Barbara se je ustanovila krajevna Zveza viničarjev. Predsednik je viničar Franc Kleiderič, podpredsednik Franc Jugovec, tajnik pa Franc Brautšek. V odboru so viničarji iz vsake občine. Mirno in nad vse lepo zborovanje je trajalo nad 2 uri.

ski orlovski tabor. Br. Lipovec je v iskrenih besedah pozval starše, naj radi pošljejo svoje sinove k Orlu in povabil mladeniče, da se pridružijo Orlu in tako povečajo njegovo število in moč.

Za KZ je nabral na rodbinskem sestanku Matjaž Kovačič 50 K.

Navodila.

Poslajte sezname zaupnikov! Krajevne organizacije, ki se niso poslale sezname zaupnikov Kmetijske zveze, naj to storijo takoj. Poslajte sezname iz vsake vasi in krajevne občine, da bo vsaka vas zastopana v zboru naših zaupnikov. — Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru.

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice. Vsi naši do 30. junija v Kmetijske podružnice! Občni zbor skličite takoj po 30. juniju. Volite samo zanesljive naše može za delegate.

Ruše. V nedeljo, dne 27. junija t. l. ob 15. uri (3.) se vrši v Rušah v šolskem poslopju in pri bližnjih čebelnjakih učno predavanje znanega strokovnjaka gosp. Iv. Jurandiča o čebelarstvu. Čebelarji iz Dravske doline, pridite vsi, da slišite, kaj je umna čebelarstva, ta v sedanjih časih tako važna panoga domačega gospodarstva!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Pri Sv. Bolfenku v občini Trnovska vas se bo vršil 30. junija 1920 žilinski sejem. Pričakovati je veliko kupcev. Posetniki, pritenite veliko lepe živine na ta sejm.

Falska elektrarna je dobila material za napeljavno električnega toka v Maribor, Ptuj in Celje. Pa elektrarna še čaka z napeljavo, dokler ne bo pospravljena žetev, ker bi se sicer pomendralo preveč žita. Kakor hitro bo pa končana žetev, dobi Maribor električni tok že v nekaj tednih.

Carina na vino in sadje. Vinarski in sadjarški odsek za Slovenskoštajersko Slov. kmetijsko družbo v Ljubljani je imel dne 6. junija t. l. v Mariboru odobrovo sejo, v kateri se je sklenilo predložiti potoma deputacije centralni vladi v Beograd spomenico, glede neobhodne potrebe opustitve uvedene carine za izvoz vina (100 din. — 400 K na 100 kg teže bruto) in sadja (20 din. — 80 K za 100 kg) ter vinskih in sadnih izdelkov, kakor tudi glede drugih določb (izplačevanje v tuji, takozvani zdravi valuti, zacarinjenje posode itd.), katere izvoz navedenih predmetov ovirajo, ozir. popolnoma onemogočujejo. Povdarjalo se je da preti našemu vinarstvu katastrofa, če se odstranijo vse zapreke, ki izvoz vina ovirajo in, da bo naša tisoče vagonov sadja prišlo na nič, če se izvoz sadja ne da popolnoma na prosto. Deputacija (obstoječa iz 4 zastopnikov vinogradnikov in sadjarjev in enega zastopnika vinotrtcev) je bila pretečeni teden v Beogradu in je posredovala pri vseh prizadetih ministrih, kjer se ji je obljubilo, da se carina na vino zniža takoj od 100 din. na 5 din. — na 20 K od hektolitra, ozir. od 100 kg. teže bruto. Tudi se bo uvaževala popolna naprostodaja izvoza vina. Tarife za sadje in žganje se bo revidiralo in se sme upati, da se carina na sadje popolnoma odpravi, na žganje pa vsaj zdatno zniža, in sicer v najkrajšem času. Tudi vprašanje izplačevanja vina in sadja v našem denarju in olahkočanje pri zacarinjenju posode se bo v najkrajšem času rešilo, upoštevaje kolikor mogoče zahteve vinogradnikov in sadjarjev.

Usoda vojnih posojil. Izmed vseh držav, ki so nastale na ruševinah stare Avstro-Ogrske, je menda Čehoslovaška edina država, katera se že resno bavi z rešitvijo vprašanja vojnih posojil iz dobe stare Avstrije. Čehoslovaški finančni minister dr. Engliš je predložil parlamentu zakonsko predlogo glede vojnega posojila. Po tej predlogi naj bi država izplačala javnim dobrodelnim in koristnim zavodom, ki so podpisali vojna posojila, 65 odstotkov, zasebnikom pa 50 odstotkov avstrijskega vojnega posojila in sicer bi naj izplačala ta način, da se jim vojno posojilo v tej višini zaračuna le tedaj, če podpišejo posojilo republike v dvojni višini podpisanega vojnega posojila, ostanek podpisane posojila republike pa plačajo v gotovini. Toda s tem predlogom niso zadovoljni ne Nemci in tudi ne Čehi. Iz katerih razlogov odklanjajo Nemci ta predlog, ni znano, gotovo bi menda še radi dobili kako nagrado za to, ker so tako pridno podpisovali avstrijsko vojno posojilo že iz sovraštva do Čehov, ker so le-ti si srčno želeli se osvoboditi iz verig nemškega suženjstva. Sedaj bi pa naj država pripomogla Nemcem, da bi se jim vrnila vojna posojila. Finančni krogi republike so mnenja, da bi bilo te prav težko dokazati, da je lastnik vojnega posojila isto sam podpisal in imel v roki že od 28. oktobra 1918, kar je za prevzem vojnega posojila v plačilo pogoj. Na ta način podpisano vojno posojilo republike se bo izplačalo do leta 1970 in sicer s srečkanjem tekoma 45 let. V naši državi se pa glede rešitve vojnih posojil sliši bore malo. Krivično bi bilo, ako bi se našim Nemcem in nemškutarjem, ki so pri podpisovanju vojnega posojila kar tekmovali, ne morda iz ljubezni do države, ampak iz sovraštva do Jugoslovancev, kojih edina želja je bila se otresti nemškega robstva, v kakikoli meri vrnilo vojno posojilo. Pravično bi pa bilo, ako bi država prevzela vojna posojila, katera so na pritisk bivše avstrijske vlade, vojaških oblasti in drugih činiteljev takorekoč morali podpisati zavedni Jugoslovani, sicer bi bili izpostavljeni največjim preganjanjem. Pravična je zahteva, da se v kakšni koli obliki prevzamejo od države vojna posojila, podpisana od manj imovitih, ali revnih slo-

Kmet prvi glede izgube, a zadnji pri dobičku.

Casopisje nam dan na dan javlja o hitrem padanju cen žitu, poljskih pridelkov in vinu z ozirom na našo bogato letošnjo žetev. Cene živežu in vinu, ki sta dva glavna vira kmetijskih dohodkov, res padajo na veliko zadovolje mestnih in delavskih slojev, a o kakem znižanju cen tudi kmetu potrebnega blaga in poljedelskih strojev se ni ne sluha in ne duha. Z znižanjem cen je moral začeti jugoslovanski kmet, med tem ko se bosta trgovec in tovarnar še dolgo oklepala nedoplačljivih — oduševanih cen pri blagu in tudi kmetu neobhodno potrebnih tovarniških izdelkih. Kmetu izrablja in zapostavlja vse, tako je tudi tokrat pri padanju cen moral začeti prvi, draginjo pa bo čutil in nosil kmet izmed vseh slojev naj dalje, ker sta ravno njegova mesečna in letna plača: polje, vinograd in gozd.

V predzadnjem „Gospodarju“ smo obširno pisali o bogatem obetu letošnje sadne in vinske bira. Kazali smo na sadno drevo in vinsko trto kot dva glavna vira, iz katerih bi lahko naš kmet zajemal dohodke za nakup poljedelskih potrebščin, ako bi neovirano izvozil preobilico sadja in vina. Povdarjali smo ogromno carino, s katero je oviran izvoz sadja in vina iz naše države. Najnovejša poročila nam sicer javljajo, da znižuje vlada v Beogradu vedno bolj carino na izvoz vina, a se vse premalo. Sveta dolžnost naših kmetijskih poslancev je, da zastavijo pri beograjski vladi vse sile, da bo izvoz sadja in vina ali prost carine, ali pa carina vsaj tako nizka, da bo lahko naš kmet prodal sadje in vino v tujino za dobiček in ne v izgubo. Prepričani smo tudi, da našemu kmetu pri izvozu ni toliko za denar, kakor pa za nabavo raznih poljedelskih potrebščin, katerih pri nas ni dobiti kakor: železnine in strojev. Danes mora plačati kmet za eno motiko toliko, kolikor ga je stala poprej mlatilnica. Na nabavo kacega stroja srednji kmet ne sme niti misliti. To pa le radi dejstva, ker

nam primanjkuje železa in tovarna za stroje. Imamo pa dovolj sadja in vina, katerega ne bomo porabili vsega doma in gorje, ako bi ga. Nadprodukcija alkohola se mora izvoziti v tujino, ako noče država sama naše ljudstvo s carinsko kljubovalnostjo takorekoč siloma poriniti v pijančevanje.

Za izvožen alkohol bi naj naš kmet prejel v zameno železnino in sploh poljedelske potrebšchine in zato prevažno kmeto potrebo se morajo zanimati naši poslanci in pritisniti na vlado v Beogradu, da odpravi ali vsaj znatno zniža carino na izvoz sadja in vina.

Ker smo in hočemo ostati agrarna država, potem moramo pri sedanjem padanju cen misliti tudi na kmeta ki tvori temelj naše države. Kmet je začel prvi popuščati pri cenah živil, naj se popustita sorazmerno s padanjem cen pri prehrani tudi trgovec pri blagu in tovarnar pri svojih izdelkih. Na naše poslance pa se obračamo s prošnjo in zahtevo, naj se pobrigajo glede izvoza sadja in vina, za katerega nujno zahteva naš kmet kot rekompensacijo uvoz železnine in poljedelskih strojev Jugoslovanski kmet je začel prvi z umikom pretiranih cen, ako hočemo res kmalu priti do znosnih razmer pri cenah, ne smemo sedaj pustiti kmeta, da bi ga radi njegove popustljivosti izžela in ziorabljalja trgovec in tovarnar.

Cene padajo in morejo pasti, vendar naj pri tem padanju cen ne trpi samo kmet, ki je itak že od nekdaj povsod prvi, kjer gre za izgubo, a med zadnjimi, kar se tiče dobička. Kmet, trgovec, tovarnar in naši poslanci si morajo tokrat podati roke, da sporazumno povspešijo znižanje cen, a nikakor ne samo na škodo kmeta, ampak tudi trgovca in tovarnarja. Kmetu pa naj pomaga država pri izvozu, da bo dobil iz tujine raznih potrebščin, katere niso v korist samo kmetu, ampak celi naši agrarni državi.

Politični ogled.

Jugoslavija. V beograjskem Narodnem predstavništvu so razpravljali zadnje dni novi volilni zakon in novo liberalno zahtevo po uvedbi takozvane „Kancelparagrafa“. (Zakon, ki prepoveduje, da bi duhovniki svarili ljudstvo na pridržnici pred nevarnimi političnimi pojavi.) Srbski radikali so odločno proti kancelparagrafu, v imenu Jugoslovanskega kluba ga je pa pobijal v zbornici dr. Deželic. Na zakonito uvedbo kancelparagrafa ni niti misliti. Pogajanja glede preosnove pokrajinskih vlad še niso zaključena, ker liberalci v primeri s svojo politično neveljavo preveč zahtevajo.

Italija. Italijanska Nittijeva vlada je zopet odstopila, novi kabinet sestavlja Giolitti, pa še liste ministrov ni obelodanil. V Trstu so se vršile 12. t. m. velike pobune, ker se je vojaštvo, ki bi moralo v Albanijo uprlo pohodu. V Albaniji prede Italijanom zelo slaba. Albanski vstaši so pognali vso italijansko posadko v Valono, kjer jo oblegajo. Položaj Italijanov v Albaniji je zelo nevaren.

Nemčija. V novi nemški državni zbor je bilo izvoljenih 460 poslancev. Poslanskih mest so dobili: Socijalni demokratje 110, centrum 67, demokratje 45, krščansko-federalistična lista 21, nemškonacionalna

ljudska stranka 65, nemška ljudska stranka 61, neodvisni socijalisti 85, komunisti 2, bavarska kmetijska zveza 4 in nemška hanoveranska stranka 5. Novo vlado bo sestavil član centra dr. Trimborn.

Čehoslovaška. Papež je dovolil Čehoslovakom, da se vršijo obredi pri poroki, pogrebu in krsta v češkem jeziku. V samostanskih in božjepotnih cerkvah se sme vršiti služba božja v staro slovenskem jeziku na praznike: Sv. Cirila in Metoda, sv. Vaclava, sv. Prokopa, sv. Ljudmille in sv. Janeza Nepomuka.

Avstrija. Avstrijski državni kancler dr. Renner je podal s svojim kabinetom ostavko. Predsednik Avstrije pa je naprosil Rennerja, naj vodi sedanja vlada tudi nadalje vladne posle, kar je Renner tudi prevzel. Na Dunaju se sedaj prerokajo, kako bi sestavili novo vlado in kaka bi naj bila.

Madžarska. Po celi Madžarski vre in se nekaj kuha proti sedanji vladi. Vodja protivladnega gibanja je znani grof Appony.

Albanija. V Parizu je ustrelil 13. t. m. vodjo albanskega odposlanstva Esad pašo neki študent Rusten Aveni, ki je pa albanski državljani.

Rusija. Bolševiki so zopet zavzeli mesto Kijev, katerega so se bile polastile poljske čete. Poljaki se umikajo pred bolševiki med velikimi izgubami. Med Poljaki in Rusi se bijejo zelo ljuti boji.

Shodi in zborovanja.

Naznanila.

Shod Kmetijske zveze bo v nedeljo, 27. junija po rani sv. maši pri Sv. Jurju ob Sčavnicah. Govori urednik Krajnc.

Na Brinjevi gori pri Konjicah bo v nedeljo, 28. junija velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško dekanijo. Začetek ob pol 9. uri predpoldne. Govori urednik Krajnc in več drugih govornic.

Orel v St. Jurju ob Sčavnicah ima v nedeljo, 27. junija po večernicah, svojo prirediteljev z igro, govorom in prisego Orlov. Govori urednik Krajnc.

Viničarski shod se vrši v nedeljo 20. t. m. po rani sv. maši v Zavrču. Viničarji pridite! Govori urednik Zebot.

Viničarski shodi, ki se bodo vršili 27. junija: Po rani sv. maši zboruje Zveza viničarjev v Št. Lenartu v Slov. gor. v gostilni pri Arnžu in v Leskovcu, po večernicah pri Sv. Trojici v Halozah.

Poročila.

Tabor ljutomerskega orlovskega okrožja v Radencih. Ljutomersko orlovsko okrožje: Ljutomer, Križevci, St. Jurij ob Sčavnicah, Kapela, Gornja Radgona je poletno zadnje nedeljo, 13. junija v Radence. Prišli so tudi bratje iz Prekmurja in s Kranjskega (Ljubljana, Vrhnika). Sv. mašo in prižigo je imel vlč g. Pavel Zivortnik. Pokazal nam je sv. Janeza Evangelista z orlom kot naš vzor. Po službi božji je predsednik ljutomerskega Orla br. Novak otvoril mladeniško zborovanje. Br. urednik Krajnc je podal sliko orlovstva, ki na trdnem verskem temelju goji trojno stran človeške narave: telo s telovadbo, razum z izobrazbo in voljo s vzgojo k značajnosti. Br. Marolt je prinesel pozdrave katoliško-narodnega dijaštva. Br. Jurak nas je bodril k orlovskemu ponosu: Orel nikakor ni manj vreden, za kakršnega ga hočejo imeti nasprotniki. Popoldne so pri javni telovadbi z Orli nastopili tudi gojenci salezijanskega zavoda v Verzeju, ki so zlasti s simboličnimi vajami: „Le enkrat bi videl...“ zbujali posebno občudovanje občinstva. Med odmorom telovadbe je govoril urednik br. Krajnc o razvoju Orla in je opozoril na maribor-

jev, sirotinski denar, ter vojna posojila denarnih zavodov.

Klanje goveje živine omejeno. Ministrstvo je sklenilo, da se po vsej Jugoslaviji prepove klanje goveje živine dvakrat na teden, da se na ta način varuje odgoja mlade živine.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu tudi v preteklem tednu ni bilo nobenega poprašenja po hmelju in so bile cene za tuj hmelj, ki so se gibale med 4500—5000 K za 50 kilogramov, samo na papirju. Razni mrčes zelo škoduje hmeljskim nasadam. Tudi v Savinjski dolini vpliva dolgotrajno deževno vreme zelo neugodno na razvoj rastline.

Vse vloge na upravne oblasti morajo biti kolokovane s kolkom po 4 K, ako se pa želi pismene rešitve na vloženo vlogo, je vrhutega se priložiti vlogi kolek po 8 K. Nekolkovane ali nezadostno kolokovane vloge bi povzročile zamudo rešitve in nove stroške.

Po poštni nakaznici se odslej naprej smejo pošiljati zneski do 1000 dinarjev (4000 K) in sicer v okvirju naše države. Ta olajšava v poštnem prometu je za naš denarni promet velike važnosti.

Za naše vojne vjetnike.

Poslanec dr. Holnjec je pretekli mesec stavil na našo vlado interpelacijo o položaju in številu jugoslovanskih vojnih vjetnikov v Italiji in v Rusiji. Od vojnega ministra je dobil naslednji odgovor:

I. V Italiji je še:

- 300 jugoslovanskih vojnih vjetnikov, ki bodo prišli iz Bara v Dubrovnik okoli 1. junija t. l.;
- 119 vjetnikov rekonvalescentov, ki bodo poslani v domovino, ko ozdravijo;
- 10 jugoslovanskih vjetnikov v Palermu, ki so dali izjave, da se ne vrnejo več v domovino.

Torej skupno je še 429 vojnih vjetnikov, od katerih se 10 nočejo vrniti, drugi pa se vrnejo skoro.

II. Iz Rusije je zadnji čas prišlo 2221 jugoslovanskih vjetnikov. Kar se tiče vprašanja, koliko jih je še v Rusiji, ni mogoče odgovoriti. Izvestno število Jugoslovancev je ostalo v tistem delu Rusije, ki ga držijo boljševiki, od katerih je nemogoče dobiti poročila. Drugi so tako razkropljeni, da se o njih ne more zvedeti ničesar. Za nabiranje naših državljanih nov sta v Rusijo poslani dve vojni misiji: v Južno Rusijo in v Vladivostok. Njuna naloga je, da takoj pošljeta nabrane vjetnike v domovino. Vojni misiji to tudi izvršujeta, čeprav so velike težave.

Tedenske novice.

Regent Aleksander odpotuje v Zagreb dne 22. t. m., v Zagrebu ostane 4 dni. Dne 27. t. m. pa se pelje v Ljubljano, kjer se bo mudil 3 dni.

Okrajni glavar dr. Lajšič je vsled prihoda prestolonaslednika v Slovenijo prekinil svoj dopust ter je zopet prevzel vodstvo mariborskega okrajnega glavarstva. Do preklica sprejema stranke raznih ob nedeljah, praznikih in četrtkih vsak dan od 11. do 12. ure.

Kaj čaka Samostojno? Isto kar se je zgodilo njihovim tovarišem na Bavarskem. Na Bavarskem so izigravali proti tamošnji katoliški ljudski stranki razredno kmetijsko stranko, kakor proti naši Kmetijski zvezi izigravajo Samostojno kmetijsko stranko. Zdelo se je, da bo ta stranka s svojim razrednim stališčem med kmeti odtegnila mnogo glasov krščanski ljudski stranki, ki zagovarja vzajemnost stanov. A Samostojna je bila grozovito poražena. Dobila je samo štiri mandate. Dokaz, da zdravi razum kmetijskega ljudstva odklanja razredni boj in želi v vzajemnosti z drugimi stanovci urediti sedanji zgrešeni družabni red po načelu krščanske pravičnosti. Zato pa je krščanska ljudska stranka (centrum) na Bavarskem dosegla velikanski uspeh in bo v deželnem zboru najmočnejša stranka. Dobila je 106.226 glasov in je pustila daleč za seboj demokrate (liberalce) s 86.026, neodvisne socialiste s 67.545 in večinske socialiste z 42.891 glasovi.

Shodi „Samostojne“ zbirališča nemškutarjev. Da se na shodih „Samostojne“ zbirajo najlutejši sovražniki Slovencev, zopet en dokaz več. „Samostojna“ je 6. junija priredila svoj shod v Leskovcu v hiši Windischea iz Brega pri Ptujju. Ta mož je bil pred vojno in ves čas vojne velik Nemeč pred Bogom in ljudmi, morda še večji, kakor sam Viljem v Berlinu. Od vseh strani so priromali na ta shod največji nemškutarji. Od Sv. Vida znani Schosteritsch Gustav od Podlehnika Jakob Fegusch, in še več drugih bivših zvestih naročnikov zloglasnega ptujškega „Stajerca“. Da sta na ta shod priromala tudi dva mlajša učitelja od Sv. Vida, bi človek ne mogel verjeti, ko bi ju ne bil videl na lastne oči! Eno je in ostane pribito: Kakor so bili svoj čas shodi, katere je priredil urednik Linhart, zbirališča nemškutarjev, to so sedaj shodi, katere prireja Samostojna!

„Kmetijski list“ piše, da je ljudska stranka pri občinskih volitvah na Hrvaškem dobila samo 286 odbornikov. To število je potrjeno. V resnici je dobila hrvaška ljudska stranka 648 občinskih odbornikov. Tako je ugotovilo tajništvo stranke na strankinem zborovanju dne 6. junija v Zagrebu.

Naš kmet ni oderuh. Graški listi trosijo v svet novo laž. Pišejo namreč: „V Gradcu stane kilogram črešenj vkljub ogromni množini še vedno 15 K, v Jugoslaviji, zlasti v Mariboru pa samo 3 K. Da so črešnje, v Mariboru tako poceni, pride od tod, ker so Mariborčani štrajkali in niso hoteli od kmetov kupiti dragih črešenj, vsled česar je morala cena za čreš-

nje pasti na 3 K.“ Ta trditev je gola laž, nasprotno je pa res, da naš slovenski kmet ni noben oderuh, kakor je nemški, ter da prodaja svoje blago velikokrat za ceno, ki nikakor ne odgovarja pridelovalnim stroškom.

Velik koncert v Rogaski Slatini prirede 27. t. m. ob 11. uri dopoldne mariborski učiteljski in učiteljski. Pri koncertu bo sodelovala cela vojaška godba mariborska. Pevske točke (120 pevcev in pevki) bo vodil g. profesor Družovič, godbene pa g. profesor Beran. Mariborčanom je še v lepem spominu prelepi koncert, ki ga je pripravilo državno moško učiteljske pred par meseci v Mariboru. Zato se bodo zleteli v Rogaske Slatino udeležili gotovo v velikem številu. Cisti dobiček je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Okolica Rogaske Slatine se udeleži koncerta polnostevilno. Podrobnosti o koncertu objavimo pozneje.

Porotne obravnave v Mariboru. Pondeljek, dne 14. t. m. so se pričele pri mariborskem okrožnem sodišču porotne obravnave. Na zatožni klopi je sedel Janez Mrcina, kovač iz Srednje vasi pri Skofjiloki. Obtožen je bil zaradi hudodelstva roparskega umora ker je dne 10. marca umoril postiljona Stuleja na Jezerskem z namenom, oropati njega in poštni voz. Porotni sodni dvor je obsodil Mrcino na smrt na visalah.

Birma v Mariboru in na Muti je preložena vsled osepnic na najmanj 4 tedne pozneje, kot je bilo določeno.

Cerkvena slovesnost v Veržuju. Dne 27. junija t. j. zadnjem nedeljo tega meseca, se bo v tukajšnjem salezijanskem zavodu Marijanišću prvokrat kar najbolj slovesno obhajal praznik presv. Srca Jezusovega. V soboto, na predvečer, bo pridiga in slovesne večernice. Drugo jutro ob 6. uri (novi čas) bo sveta maša z blagoslovom in pridigo. Nato sv. maša za gojence. Potem sledijo druge sv. maše. Ob pol 11. uri potem pridiga in slovesna sv. maša, (ob obilni udeležbi na prostem). — Popoldne ob 3. uri pridiga o posvetitvi družin (ali ustoličenje božjega Srca Jezusovega v družinah); nato slovesna posvetitev celega zavoda presv. Sreju Jezusovem, procesija z najsvejšim in slovesne večernice. — Po cerkvenem opravilu javni nastop gojencev — telovadcev. Pridite torej, častite božjega Srca iz celega murskega polja, pridite, da s Salezijanci in njih gojenci skupno posvetimo božjemu Sreju in ga izvolimo za kralja in vladarja svojih družin in domov. Pridite, ki vam je kaj mar za srečo mladine in ljube naše domovine!

Obletnica v Rajhenburgu. Kakor vsako leto se bo vršila tudi letos ob obletnici posvečenja Lurške cerkve tridnevnic pod vodstvom č. gg. misijonarjev od Sv. Jožeta nad Celjem. Začne se ta tridnevnic 30. junija zjutraj in se konča 2. julija, na praznik obiskovanja D. M. Kako se je že priljubila vernikom Marijina božja pot v Rajhenburgu, lahko spoznamo iz tega, da so letos kar v majniku prihiteli množice pobožnega ljudstva v petih procesijah v naš slovenski Lurd. Tudi v gori omenjeni tridnevnic pričekujemo romarjev od blizu in daleč.

Poročilo o črnih kozah v Rajhenburgu nikakor ne odgovarja resnici. Res je bil pred nekaj tedni v trgu Rajhenburgu en slučaj črnih koz, a da bi bil Rajhenburg kontumaciiran je iz trte izvita laž. To je samo pobožna želja tistih ljudi, ki so popolnoma zbegani, odkar so zvedeli, da se vrši v Rajhenburgu 27. junija orlovska slavnost. Ti ljudje sedaj mislijo in tuhtajo na vse strani, kako bi preprečili orlovske slavnosti ali kakor bi vsaj ljudi iz drugih krajev odvrgli od te slavnosti. Zato so se tudi poslužili svojega znanega sredstva „laži“ in so začeli strašiti s črnimi kozami. Prijatelji krščanske orlovske misli, pridite **4. julija** brez skrbi v Rajhenburg, tukaj smo zdravi ljudje; bolani na črnih kozah — ne na telesu pač pa na možganih — so samo tisti, ki so nevoščljivi, da se Orel v Rajhenburgu tako lepo razširja in krepí. Torej 27. junija na svidenje v Rajhenburgu!

Na državni realni gimnaziji v Celju bo vpisovanje v I. razred dne 1. julija 1920 od 8. do 9. ure dopoldne na podlagi ljudskošolskega obiskovalnega spričevala in krstnega lista. Neposredno po vpisovanju se vrši vzprejemni izpit (iz verouka, slovenske in računstva).

Umrla je v Slov. Bistrici v starosti 18 let vzorna mladenka Mićka Kralj iz ugledne rodbine Kraljeve. Svetila ji večna luč potrti rodbini pa naše sožalje!

Nevhita in nesreča v Mozirju. V četrtek, 10. junija na večer je bila pri nas grozna nevhita. Toča je čisto pobila v polovici okolice lepe nīve v mozirski župniji in v polovici župnije St. Miheil. Na več krajih so potegnili plazovi in potok Libija je tako narastel, da je odnesel 12 jezov, poškodoval več mostov in iz libijske tovarne za barvila odnesel surovin v vrednosti 250.000 kron. Trinajsetni Anton Skraba je lovil les v mahnem potočku, a ga je voda vzela s seboj. Oče-vdovec je odšel s splavom na Hrvatsko in še nič ne ve o nesreči. Ze prej sta mu utonila dva sina.

Dolenjske toplice za invalide. Vojaška uprava je izročila svoje barake in vojašnice, ki jih je imela za zdravljenje bolnih vojakov, poverjeništvu za socialno skrbstvo, da jih vporabi za zdravljenje bolnih invalidov. Nujno potrebne poprave in priprave se izvrše tekom junija, s 1. julijem pričnemo s zdravljenjem invalidov v Dolenjskih toplicah. Oni invalidi, ki se žele zdraviti v Dolenjskih toplicah, naj pošljejo svoje prošnje najkasneje do 25. junija invalidskemu oddelku v poverjeništvu za socialno skrbstvo. Te prošnje morajo biti opremljene z izvidom o nadpregledu in zdravniškim spričevalom okrajnega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prosilec

res potreben zdravljenja v Dol. toplicah. Zdravljenja bo trajalo povprečno za vsakega invalida 3—6 tednov. Pripomnimo, da je število mest omejeno in da je oprema skromna. Onim invalidom, ki so že letos vložili prošnje za sprejem v Dolenjske toplice ni treba prošnje ponoviti.

Prekille. Podpisani priznam, da sem bil zapeljan od predsednika „Samostojne“, da sem pristopil k tej stranki. Sedaj mi je pa popolnoma jasno, kaka laži-stranka je „Samostojna“. Danes izjavljam, da odstopim iz „Samostojne“ in se vpišem v „Kmetisko zvezo“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Andrej Drevenssek.

Dopisi.

Središče. Nepozaben ostane našemu ljudstvu 6. junij, ko je naša mladina, združena v orlovski organizaciji slavila svoj dan. — Posetili so našo slavnost Orli v kroju iz Ljutomera, Ptujja in Maribora, vrsta telovadcev iz Ljubljane, Orlice iz Maribora in Ptujja, v naše največje veselje se s. Cilka Krekova, predsednica O. Z. Zastopani so bili odseki iz celega ptujškega okrožja, kakor tudi Kmetiska zveza iz Ormoža s svojo zastavo in množica ljudstva od blizu in daleč. Po pristrčnem sprejemu na kolodvorju se je razvil krasen sprevod po trgu ter odkorakal k sv. maši Cerkevni govor je imel č. g. M. Krajnc, ki je mladini priporočal pogosto sv. obhajilo, ker tukaj si pridobiva potrebnih moči za dušno in telesno življenje. Omenjeno se bodi na tem mestu, da je v cerkvi pel pevski zbor velikonedeljskih Orlov, zakar jim najlepša zahvala. Takoj po večernici je v krepkih besedah otvoril tabor predsednik sred. Orla, kakor se je vršila javna telovadba Orlov in Orlic. Ljudstvo je z burnim plaskanjem dajalo izraz zadovoljstva telovadnim točkam, posebno priznanje so želi telovadci na orodju. Kaj ljubko je nastopil tudi moški in ženski ljudšolski naraščaj. Med telovadbo so nastopili govorniki: gđe. C. Krekova, dr. Capuder iz Maribora in č. g. M. Krajnc. — Ceravno nas je motil nekoliko dež, vendar se je kljub temu izvršila celodnevna slavnost v splošno zadovoljnost ljudstva, kar je naši mladini v največje zadoščenje. Naš Orel pa je ta dan zopet pokazal, da ima v Središču trdna tla, in da mu ne škoduje nobena nasprotna sila; mi zremo mirno v sinje višave, strele in gromi nas ne plaše! Bog živi!

Sv. Križ pri Slatini. Dne 7. junija je bil dan veselja za našo nadžupnijo. Prišel je zopet po šestih letih naš prezvišeni nadpastir med nas deliti zakrament sv. birme. Veličastno so se dvigali zeleno okrašeni mlaji z raznimi slavoloki in z gromenica topičev naznanjali velepomembni dan. Da so se vse te priprave lepo izvršile, je bilo delo in trud naših vrlih cerkvenih ključarjev ter naših nad vse pridnih deklet. Dekliške zveze, katere so se trudile okrasiti cerkev z zelenjem od zunaj in znotraj. Zjedno nam je blagoslovil nadpastir krasno novo zastavo tretjega reda in štiri podobe svetnikov na stranskih oltarjih, trudi in požrtvovalnost našega nad vse priljubljenega nadžupnika.

Orlovski vestnik.

Prekmurški Slovenci se pripeljejo s posebnim vlakom s soboto popoldne, zvečer imajo svoje cerkvene slovesnosti v božjepotni cerkvi o. Frančiškana v Mariboru. Prekmurce vodi njihov voditelj preč g. župnik Klekl.

Koroški Slovenci na taboru v Mariboru. Izredno velika udeležba se nam javlja iz Koroške, lokalni pripravilni odbor v Piberku razvija najživahnješo agitacijo in je že prvi teden razpečal 600 taborških izkaznic. Korošci bodo imeli posebni vlak, ki vozi v nedeljo zgodaj zjutraj iz Sinčevsi.

Posebni vlaki o priliki tabora bodo vozili v vseh smereh. Obratno ravnateljstvo južne železnice in ravnateljstvo drž. železnice sta pokazala največjo naklonjenost in obljubila ustreči vsem željam udeležencev, zahtevata le pravočasnih prijav.

Rajhenburg ob Savi: Orlovska prireditelja ki bi se imela vršiti dne 20. junija, se vrši dva tedna pozneje, to je dne 4. julija.

Prireditve.

Ljutomer. „Bralno društvo za ljutomersko okolico“ priredi v nedeljo dne 20. junija 1920 ob 7. uri zvečer igro „Vestalko“ v Kukovčevi dvorani. Prireditve v obilnem številu!

Mala Nedelja. Tukajšnji tamburaški in pevski zbor priredi v nedeljo 27. junija veselico na vrtu gostilne Senčar. Na vsopredu so razne zanimive pevske in tamburaške točke in veseloigra „Trije tiki“. Začetek ob 15. uri (po večernicah). V slučaju slabega vremena se prireditve vrši na praznik 29. junija.

Poslano.

Zahvala. Gospođu dr. Ivanu Zorjano, zdravniku v Mariboru, Aleksandrova cesta, izrekam tem potom svojo najlepšo zahvalo, da mi je 78letnemu s svojo posebno spretnostjo in skrbljivostjo že drugokrat v smrtonovarni bolezni rešil življenje. Maribor, v juniju 1920. — Anton Pinter, Tržaška cesta 53.